

Barta Judit – Harsányi Gyöngyi –
Majoros Tünde – Ujváriné Antal Edit

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK A POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVBEN

Patrocinium
Budapest, 2016

Kiadja: Patrocinium Kft.

Felelős vezető a Patrocinium Kft. ügyvezetője

Kiadvány szerkesztéséért felelős: dr. Hegedűs Bulcsú

Nyomdai munkálatok: Vareg Hungary Kft.

Kézirat lezárva: 2016. május 13.

ISBN 978-963-413-091-8

ISSN 2498-5430

© Barta J., Harsányi Gy., Majoros T., Ujváriné Antal E., 2016

Minden jog fenntartva, beleértve a mű sokszorosítását, bővített, vagy rövidített változatban történő kiadását is. A kiadó írásos hozzájárulása nélkül a mű, illetőleg annak része semmilyen formában nem sokszorozható.

Szerzők:

BARTA JUDIT:

II. fejezet 4. alfejezet, IV. fejezet 1. és 2. alfejezetek, VII. fejezet

HARSÁNYI GYÖNGYI:

I. fejezet 2. alfejezet, II. fejezet 1. és 5. alfejezetek, III. fejezet,
V. fejezet 2., 3. és 5. alfejezetek, VIII. fejezet

MAJOROS TÜNDE:

I. fejezet 1. alfejezet, V. fejezet 6. alfejezet

UJVÁRINÉ ANTAL EDIT:

II. fejezet 2. és 3. alfejezetek, IV. fejezet 3. alfejezet, V. fejezet 1. és
4. alfejezetek, VI. fejezet, IX. fejezet, X. fejezet

Szerkesztette: **MAJOROS TÜNDE**

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	15
I. A TÁRSASÁGI JOG ALAPJAI	17
1. A MAGYAR TÁRSASÁGI JOG TÖRTÉNETI FEJLŐDÉSE	17
2. A TÁRSASÁGI JOG ALAPELVEI	23
2.1. <i>A társulási szabadság elve</i>	23
2.1.1. A társulási szabadság korlátai	23
2.2. <i>Társult tagok egyenlőségének elve</i>	24
2.3. <i>A cégnyilvánosság elve</i>	26
2.4. <i>A bírói kontroll elve</i>	28
2.4.1. Cégbíróság	28
2.4.2. Törvényszék	28
2.4.3. Választottbíróság	29
II. SAJÁTOS TÁRSASÁGI, TÁRSULÁSI ÉS CÉGFORMÁK ELHATÁROLÁSA A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKTÓL	30
1. A TÁRSASÁGOK FAJAI, OSZTÁLYOZÁSA	30
1.1. <i>Történeti osztályozás</i>	30
1.2. <i>Teoretikus osztályozás</i>	30
1.2.1. Személyegyesítő társaságok	31
1.2.2. Vagyonegyesítő társaságok	31
1.3. <i>Jogi természetük szerinti osztályozás</i>	33
1.3.1. Gazdasági (kereskedelmi) társaságok	33
1.3.2. Magánjogi (polgári jogi) társaságok	33
1.4. <i>Profiljuk szerinti osztályozás</i>	34
1.4.1. Profitorientált gazdasági társaságok	34
1.4.2. Nonprofit gazdasági társaság	35
2. A POLGÁRI JOGI TÁRSASÁG	35
2.1. <i>A polgári jogi társaság – a társasági szerződés célja</i>	35
2.2. <i>Belső jogviszonyok</i>	36
2.2.1. Vagyoni hozzájárulás	36
2.2.2. A társasági közös tulajdon sajátosságai	37
2.2.3. Nyereségből való részesedés, veszteségviselés	37
2.2.4. A tag szerződésszegő magatartásának jogkövetkezményei	37
2.2.5. Ügyvitel	38
2.3. <i>Külső jogviszonyok</i>	39

2.3.1. Képviselés	39
2.3.2. Helytállás (felelősség) a kötelezettségeikért	39
2.4. Tag hitelezőjének sajátos jogosultsága	39
2.5. A szerződés és a tagsági jogviszony megszűnése	40
2.5.1. A megszűnésre vezető körülmények	40
2.5.2. Elszámolás a tagsági jogviszony megszűnésekor	41
2.6. A polgári jogi társasági szerződéssel létrejött kötelelem és a gazdasági társaság elhatárolása	41
3. AZ EGYÉNI CÉG, EGYÉNI VÁLLALKOZÁS	43
3.1. Egyéni cég alapítása	43
3.2. Az egyéni cég vagyona és felelőssége	43
3.3. Az egyéni cég szervezete	44
3.4. A vagyoni betét forgalomképessége, jogutódlás a tagsági jogviszonyban	44
3.5. Egyéni cég megszűnése, mögöttes szabályok	45
4. A NONPROFIT GAZDASÁGI TÁRSASÁG	45
4.1. Nonprofit gazdasági társaság kialakulásának kodifikációs története napjainkig	45
4.2. A közhasznú társaság megszületése és eltűnése, a közhasznú jogállás bevezetése	47
4.3. A nonprofit gazdasági társaság	48
4.4. A közhasznú nonprofit gazdasági társaság	49
4.4.1. A közhasznú jogállás megszerzése	49
4.4.2. A közhasznú nonprofit gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése	51
4.5. A közhasznú működés felügyelete, a közhasznú jogállás feltételeinek vizsgálata	51
5. AZ EGYESÜLÉS	52
5.1. Az egyesülés fogalma	52
5.2. Az egyesülés sajátos jellemzői	52
5.2.1. Nonprofit jelleg	52
5.2.2. Kooperációs jelleg	52
5.2.3. Tagság	53
5.2.4. Felelősség	53
5.2.5. Tevékenységi kör	53
5.3. Az egyesülése keletkezése	53
5.4. Az egyesülés és a tagjai közötti vagyoni viszonyok	54
5.4.1. A tagok jogai és kötelezettségei	54
5.5. Az egyesülés szervezete	55
5.5.1. Taggyűlés	55
5.5.2. Ügyvezetés	57
5.6. A társasági jogviszony módosulása	57

5.6.1. Csatlakozás	57
5.6.2. A tagsági jogviszony megszűnése	58
5.7. Elszámolás	59
5.8. Az egyesülés megszűnése	59
III. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ALAPÍTÁSA	60
I. A GAZDASÁGI TÁRSASÁG ALAPÍTÁSÁNAK FÁZISAI	60
1.1. A gazdasági társaság fogalma	60
1.2. A létesítő okiratok	60
1.2.1. A létesítő okirat formai követelményei	61
1.2.2. A létesítő okirat tartalma	61
1.3. Előtársaság	71
1.4. Cégbejegyzési eljárás	72
1.4.1. Cégbejegyzési kérelem	72
1.4.2. A cégbejegyzés	74
1.5. Közzététel	76
1.6. A gazdasági társaság alapításának érvénytelensége	77
1.6.1. Érvénytelenségi okok	77
1.6.2. Az érvénytelenség jogkövetkezményei	78
2. A LÉTESÍTŐ OKIRATOK MÓDOSÍTÁSA	79
2.1. A módosítás tartalmi és formai feltételei	79
2.2. A változás bejegyzési kérelem	79
2.3. Hivatalból induló eljárás	80
IV. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK SZERVEZETE	81
I. A LEGFŐBB SZERV	81
1.1. A legfőbb szerv és hatásköre	81
1.2. Részvétel a legfőbb szerv döntéshozatalában	82
1.3. A legfőbb szerv döntéshozatalának formái	82
1.3.1. Döntés ülés tartásával	83
1.3.2. Határozathozatal ülés tartása nélkül	87
2. A VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐ	89
2.1. Az ügyvezetés fogalma	89
2.2. A vezető tisztségviselői megbízás	90
2.3. A vezető tisztségviselővel szembeni követelmények	91
2.4. A vezető tisztségviselői megbízás megszűnése	92
2.5. Az ügyvezetési tevékenység ellátására irányuló jogviszonyok	93
2.6. Titoktartási és felvilágosítási kötelezettség	95
2.7. A vezető tisztségviselő felelőssége	96
2.7.1. A vezető tisztségviselő társasággal szembeni felelőssége	96
2.7.2. A vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelőssége	99

2.8. Cégvezető	100
2.9. A gazdasági társaság képviselete	101
2.9.1. Képviseletre jogosultak köre	101
2.9.2. Cégjegyzés joga	102
2.9.3. A képviseleti jog korlátozásának, megosztásának, nyilatkozat hozzájáruláshoz kötésének 3. személyekkel szembeni hatályosulása	102
3. A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG	106
3.1. A felügyelőbizottság létrehozása és tagsága	106
3.1.1. Kötelező felügyelőbizottság	106
3.1.2. A felügyelőbizottság tagsága	107
3.2. A felügyelőbizottság funkciója	109
3.2.1. Általános feladat- és hatáskör	109
3.2.2. Nevesített feladatok	109
3.2.3. Speciális hatáskörök	109
3.3. A felügyelőbizottság működése	111
3.4. Kapcsolat a társaság egyéb szervezeteivel	111
3.5. A felügyelőbizottsági tagsági jogviszony megszűnése	112
3.6. A felügyelőbizottsági tagok felelőssége	112
V. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES MŰKÖDÉSÉNEK GARANCIÁI	113
1. A KÖNYVVIZSGÁLÓ	113
1.1. Állandó könyvvizsgáló	113
1.1.1. A jogviszony keletkezése	113
1.1.2. A könyvvizsgáló személyével szembeni követelmények	114
1.1.3. Összeférhetlenségi szabályok	115
1.1.4. A könyvvizsgáló feladata, jogai	116
1.1.5. Felelősségi szabályok	118
1.1.6. A jogviszony megszűnése	119
2. TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYLET	119
2.1. Határidők	120
2.2. A törvényességi felügyeleti eljárás során alkalmazható intézkedések	121
3. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK HATÁROZATAINAK BÍRÓSÁGI FELÜLVIZSGÁLATA	122
3.1. A felülvizsgálat kezdeményezésére jogosultak	122
3.2. A keresetindításra nyitva álló határidő	122
3.3. A bírósági határozat	123
4. A TAG KIZÁRÁSA	123
4.1. A kizárás általános feltételei	123
4.2. Keresetindítás	124
4.3. A bírósági eljárás sajátos szabályai	124
4.4. A tag és a társaság helyzete a kizárás jogerős elbírálásáig	125

5. KISEBBSÉGI JOGOK A TÖRVÉNYES MŰKÖDÉS ÉRDEKÉBEN	127
5.1. <i>A kisebbség fogalma</i>	127
5.2. <i>A kisebbséget megillető jogok</i>	127
5.2.1. A legfőbb szerv összehívásának kezdeményezése	127
5.2.2. Egyedi könyvvizsgálat kezdeményezése	127
5.2.3. Igényérvényesítés kezdeményezése	128
6. A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG ELJÁRÁSA	128
VI. KÖZKERESETI TÁRSASÁG, BETÉTI TÁRSASÁG	130
I. A KÖZKERESETI TÁRSASÁG	130
1.1. <i>Fogalma, jellege, jogképessége</i>	130
1.2. <i>A társaság alapítása</i>	130
1.3. <i>A társasági jogviszonyok – belső jogviszonyok</i>	131
1.3.1. Vagyoni viszonyok	131
1.3.2. Gazdaságszervező jogviszonyok	133
1.3.3. A tagok szervezeti, tulajdonosi (vagyoni) jogviszonyai	133
1.4. <i>A közkereseti társaság szervezete</i>	134
1.4.1. Legfőbb szerv	134
1.4.2. Ügyvezetés, képviselő	136
1.4.3. Felügyelőbizottság, könyvvizsgáló, egyéb szervek	139
1.5. <i>A társaság külső jogviszonyai</i>	140
1.5.1. A társaság helytállási kötelezettsége	140
1.5.2. A tagok helytállási kötelezettsége	140
1.5.3. A társaságba belépő tag helytállási kötelezettsége	141
1.5.4. A tag hitelezőjének sajátos jogállása	142
1.6. <i>A tagsági jogviszony és a társaság megszűnése</i>	143
1.6.1. Vagyoni hozzájárulás nem teljesítése	143
1.6.2. Kizárás	144
1.6.3. Közös megegyezés	144
1.6.4. A tagsági jogviszony felmondása	144
1.6.5. Társasági részesedés átruházása, mint jogviszonyt szüntető körülmény	145
1.6.6. A tag halála vagy megszűnése	146
1.6.7. A taggal szembeni kizáró vagy összeférhetetlenségi ok fennállása	147
1.7. <i>A társasági részesedés megszerzése házastársi vagyontársaság alapján</i>	147
1.8. <i>Elszámolási viszonyok</i>	148
1.9. <i>A megszünt tagsági jogviszony után fennmaradó helytállás (felelősség)</i>	149
1.9.1. A társaságtól megváltó tag helytállása	149
1.9.2. Az örökös (jogutód) helytállási kötelezettsége	150
1.10. <i>Közkereseti társaság megszűnése</i>	150

1.10.1. Egy főre csökkenő társaság jogi helyzete	150
1.10.2. A jogutódlás sajátos szabályai	151
2. A BETÉTI TÁRSASÁG	151
2.1. Fogalma, kialakulása, alanyi kör	151
2.2. A társaság létrejötte, vagyoni viszonyok	152
2.3. Gazdaságszervező jogviszonyok	153
2.4. A társaság szervezete	153
2.4.1. Legfőbb szerv	153
2.4.2. Ügyvezetés, képviselő	153
2.5. Helytállási kötelezettség	154
2.6. A társasági jogviszony módosulásának és a társaság megszűnésének speciális szabályai	155
2.6.1. A betéti társasági jelleg „ elvesztése”, mint a társaság megszűnését előidéző jogi tény	156
2.6.2. Jogutód nélküli megszűnés bekövetkezése	157
2.6.3. A jogutódlás sajátos szabályai	158
VII. KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG	159
1. A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG FOGALMA	159
2. A KFT. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI	159
3. A KFT. ALAPÍTÁSA	160
3.1. Általános feltételek	160
3.2. A cégbíróági nyilvántartásba vétel feltétele	161
3.2.1. Pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatása	161
3.3. Az apport szolgáltatása	162
4. AZ ÜZLETRÉSZ	163
5. AZ ÜZLETRÉSZ ÁTRUHÁZÁSA	164
5.1. Az üzletrész tagok közötti átruházása	164
5.2. Az üzletrész kívülálló személyre történő átruházása	165
5.2.1. Elővásárlási jog gyakorlása	166
5.2.2. Az üzletrész kívülálló személyre történő átruházásának a társaság beleegyezéséhez kötése	167
5.2.3. Az átruházás kizárása	167
5.3. Az üzletrész átruházásának közös szabályai	167
6. AZ ÜZLETRÉSZ ÖRÖKLÉSE ÉS ÁTSZÁLLÁSA A JOGUTÓDRA	168
7. JOGI SZEMÉLY TAG JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŰNÉSÉNEK HATÁSA AZ ÜZLETRÉSZRE	170
8. ÜZLETRÉSZ A HÁZASTÁRSI VAGYONBAN	170
9. AZ ÜZLETRÉSZ FELOSZTÁSA	171
10. A SAJÁT ÜZLETRÉSZ MEGSZERZÉSE	173
11. AZ ÜZLETRÉSZ BEVONÁSA	174
12. AZ ÜZLETRÉSZ ÉRTÉKESÍTÉSEI 3. A MELLÉKSZOLGÁLTATÁS	174

13. A MELLÉKSZOLGÁLTATÁS	176
14. A PÓTBEFIZETÉS	178
15. A TÁRSASÁG ÁLTAL TELJESÍTETT KIFIZETÉSEK	179
15.1. A tag javára történő kifizetések közös szabályai	179
15.2. Az osztalék	181
15.3. Az osztalékelőleg	182
16. A TÁRSASÁG SZERVEZETE	182
16.1. A taggyűlés	183
16.2. A tagok iratbetekintési joga	186
16.3. A társaság ügyvezetése	187
16.4. A tagjegyzék	188
17. A TÖRZSTÓKE FELEMELÉSE	188
17.1. A törzstőke új törzsbetétek teljesítésével történő felemelése	189
17.2. A törzstőke felemelése törzstőkén felüli vagyomból	190
18. A TÖRZSTÓKE LESZÁLLÍTÁSA	191
18.1. A törzstőke leszállítás okai	191
18.2. Döntés a törzstőke leszállításáról	191
18.3. A leszállítást kimondó határozat közzététele	192
18.4. Biztosíték a hitelezők számára	192
18.5. A törzstőke leszállításának meghiúsulása]	193
18.6. A társasági szerződés módosítása és a törzstőke leszállításának bejegyzése	193
19. A TÁRSASÁG JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŰNÉSE	193
20. AZ EGYSZEMÉLYES TÁRSASÁG	194

VIII. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG	199
I. FOGALOM	199
1.1. Alaptőke	199
1.2. Részvény	199
1.3. Részvényes	200
1.4. A részvényes felelőssége	200
2. A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MŰKÖDÉSI FORMÁJA	200
3. A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ALAPÍTÁSA	200
4. A ZÁRTKÖRŰ (SZIMULTÁN) ALAPÍTÁS FÁZISAI	201
4.1. Az alapszabály elkészítése	201
4.2. Könyvvizsgálói jelentés	201
4.3. Az alaptőke rendelkezésre bocsátása	202
4.4. A részvénytársaság cégnyilvántartásba történő bejegyzése	202
5. A RÉSZVÉNY	202
5.1. A részvény fogalma	202
5.2. Az „előrészvény”	202
5.3. Részvényutalvány	204

5.4. Ideiglenes részvény	204
5.5. A részvény előállítás	205
5.6. Részvényfajták	206
5.7. Közös tulajdonban álló részvények	209
5.8. Részvényhez kapcsolódó kötvények	209
5.9. A részvényátruházás főbb szabályai	210
6. A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SAJÁT RÉSZVÉNYEI	211
6.1. Hatáskör	212
6.2. A saját részvény megszerzésének feltételei	212
6.3. A saját részvény mértéke	213
6.4. Részvényesi jogok saját részvény alapján	213
6.5. A saját részvény bevonása	213
7. A RÉSZVÉNYES JOGI HELYZETE – A RÉSZVÉNYESI JOGOK RENDSZERE	214
7.1. Vagyon jogok és kötelezettségek	214
7.1.1. A részvényes vagyon kötelezettsége	214
7.1.2. A részvényes vagyon jogai	214
7.2. Szervezeti jogok és kötelezettségek	216
7.3. Egyéb jogok	218
7.4. Kisebbségi részvényesek többletjogai	218
8. A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SZERVEZETE	220
8.1. Zártkörűen működő részvénytársaság szervezete	220
8.1.1. Közgyűlés	220
8.1.2. Igazgatóság vagy vezérigazgató	225
8.1.3. Felügyelőbizottság	226
8.1.4. Állandó könyvvizsgáló	226
8.2. Nyilvánosan működő részvénytársaság szervezete	226
8.2.1. Közgyűlés	226
8.2.2. Igazgatóság vagy igazgatótanács	227
8.2.3. Felügyelőbizottság	228
8.2.4. Audit bizottság	228
8.2.5. Állandó könyvvizsgáló	228
9. AZ ALAPTŐKE VÁLTOZÁSAI	229
9.1. Az alaptőke felemelése	229
9.1.1. Alaptőke-emelés új részvények forgalomba hozatalával	231
9.1.2. Az alaptőkén felüli vagyon terhére történő alaptőke-emelés	233
9.1.3. Dolgozói részvény forgalomba hozatalával történő alaptőke-emelés	235
9.1.4. Átváltoztatható vagy átváltozó kötvény forgalomba hozatalával történő alaptőke-emelés	235
9.2. Az alaptőke leszállítása	236
10. AZ EGYSZEMÉLYES RÉSZVÉNYTÁRSASÁG	240
10.1. Az egyszemélyes részvénytársaság működési formája	240

10.2. Az egyszemélyes részvénytársaság keletkezése	240
10.3. Az egyszemélyes részvénytársaság részvényesének felelőssége	241
11. A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MEGSZŰNÉSE	241
IX. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŰNÉSE	243
1. A JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŰNÉS ESETEI	243
2. A TAGOK HELYTÁLLÁSI KÖTELEZETTSÉGE, FELELŐSSÉGE	244
3. A VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐK FELELŐSSÉGE	245
3.1. A volt tagokkal szembeni felelőssége	245
3.2. Harmadik személyekkel szembeni felelőssége	245
X. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK JOGUTÓDLÁSI HELYZETEI	246
1. GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ÉS EGYÉB FORMÁCIÓK SAJÁTOS JOGUTÓDLÁSI HELYZETE	246
2. A GAZDASÁGI TÁRSASÁG STÁTUSZVÁLTOZTATÁSA	246
3. ÁTALAKULÁS	247
4. A JOGUTÓDLÁS KORLÁTAI	247
5. „KÉNYSZER- ÁTALAKULÁS”	247
6. AZ ÁTALAKULÁS FOLYAMATA	248
6.1. „Kétlépcsős” átalakulás folyamata	248
6.2. Egylépcsős” átalakulás	250
6.3. Az átalakulás időpontja	250
7. AZ ÁTALAKULÁS MEGHIÚSULÁSA	250
8. AZ ÁTALAKULÁS SORÁN ÉRVÉNYESÜLŐ ALAPVETŐ ELVEK	251
9. AZ ÁTALAKULÁS JOGKÖVETKEZMÉNYEI	252
10. AZ EGYESÜLÉS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	253
11. A SZÉTVÁLÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	254
12. A JOGUTÓDLÁS PIACI HATÁSA	255
13. KÜLÖNÖS ÁTALAKULÁSI SZABÁLYOK – RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK ÁTALAKULÁSA, EGYESÜLÉSE ÉS SZÉTVÁLÁSA	256
14. AZ ÁTALAKULÁS CÉGBEJEGYZÉSE UTÁNI FELADATOK	256
A SZERZŐK ÉLETRAJZA	258

IV. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK SZERVEZETE

1. A legfőbb szerv

Jogforrás:

Ctv.

Cstv.

Mt.

Ptk.

1.1. A legfőbb szerv és hatásköre

A gazdasági társaság tagjai (részvényesei) a Ptk., illetve a létesítő okirat alapján őket megillető döntési jogköröket a tagok (részvényesek) összességéből álló testületben, a legfőbb szervben gyakorolják. Az egyes gazdasági társaságok esetében más–más elnevezése van a legfőbb szervnek: kkt., bt. esetében tagok gyűlése, kft. esetében taggyűlés, míg rt. esetében közgyűlés.

A gazdasági társaságok legfőbb szervének tárgyalásánál a Ptk. általánosságban határozza meg, hogy mire terjed ki döntési jogköre: a társaság alapvető üzleti és személyi kérdéseire. Alapvető személyi kérdések a vezető tisztségviselők, a felügyelő bizottsági tagok és a könyvvizsgáló személyével kapcsolatos kérdések. E részben még az alábbiakat utalja a Ptk. a legfőbb szerv hatáskörébe:

- a) döntés a taggal, a vezető tisztségviselővel, a felügyelőbizottsági taggal és a társasági könyvvizsgálóval szembeni kártérítési igény érvényesítéséről,
- b) döntés a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyásáról és a nyereség felosztásáról.

A Ptk. 301. § (2)–(3) bekezdése tehát nem ad taxatív felsorolást a legfőbb szerv hatáskörét (döntési jogköreit) illetően, a társaságok közös szabályai között is találunk idevágó rendelkezéseket, mint a létesítő okirat módosítása [3:102. § (1)], a tagkizárásról szóló döntés [3:108. § (1)]. Tovább lépve pedig az egyes társaságokra vonatkozó joganyagban találunk kizárólagos hatáskört meghatározó szabályokat, pl.: taggyűlés kizárólagos hatásköre [3:188. § (2)], közgyűlés kizárólagos hatásköre [3:268. § (2)]. A legfőbb szerv hatáskörét a törvény által meghatározottakon túl, a társasági szerződés is bővítheti, ezentúl, kkt. és bt. esetében a 3:142. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a tagok gyűlése legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozattal bármely kérdés eldöntését saját hatáskörébe vonhatja.

A legfőbb szerv hatáskörének meghatározása az ügyvezetés szempontjából is releváns kérdés, hiszen annak a 3:21. § alapján, olyan döntések meghozatalára van joga, melyek nem tartoznak a legfőbb szerv hatáskörébe. *Mindazon kérdésekben, melyek törvénytől fogva, vagy a létesítő okiratnál fogva a legfőbb szerv hatáskörébe tartoznak, a vezető tisztségviselő nem hozhat döntést.*

Meg kell említeni, hogy a törvény lehetővé teszi az ún. *ügydöntő felügyelőbizottság* működtetését [3:123. §], amely a létesítő okirat felhatalmazása alapján, jogosult lehet a legfőbb szerv hatáskörébe tartozó egyes döntések meghozatalára. Ezen túl, arra is lehetőség van, hogy a legfőbb szerv hatáskörébe utalt egyes jogköröket a létesítő okirat az ügyvezetésre bízza.

Az egyszemélyes társaságnál az egyedüli tag (részvényes) gyakorolja a legfőbb szerv hatáskörét, azonban itt, értelemszerűen nem érvényesül a vezető tisztségviselő általi összehívás, a már ismertetett döntési mechanizmus. Ugyanakkor a legfőbb szerv (egyedüli tag) által hozott döntéseket az ügyvezetésnek be kell tartani, emiatt a döntéseket rögzített formában az ügyvezetéssel közölni kell. Az egyedüli tag ezért *írásban határoz*, és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

1.2. Részvétel a legfőbb szerv döntéshozatalában

A gazdasági társaság *minden tagja* jogosult *személyesen vagy képviselő útján* a legfőbb szerv tevékenységében részt venni. Egy tag egy képviselőt bízhat meg – ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, pl. a részvényesnek több képviselője is lehet [3:255. § (2)] –, egy képviselő viszont akár több tagot is képviselhet. A Ptk. a részvénytársaságnál meghatározza azt is, hogy nem lehet képviselő a vezető tisztségviselő, a felügyelőbizottsági tag és a könyvvizsgáló [3:255. § (1)]. A képviseletre szóló meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A társaság legfőbb szervében gyakorolható szavazati jog mértéke a tag vagyoni hozzájárulásához igazodik, a létesítő okirat ettől eltérően is rendelkezhet.

1.3. A legfőbb szerv döntéshozatalának formái

A legfőbb szerv döntéseit kétféle módon hozhatja meg:

- a) *ülés tartásával vagy*
- b) *ülés tartása nélkül, ekkor írásban határoznak a tagok (részvényesek).*

Nyilvános részvénytársaság esetében nem lehet ülés tartása nélkül határozatot hozni [3:268. § (3)].

1.3.1. Döntés ülés tartásával

A legfőbb szerv ülése nem nyilvános. Ez két dolgot is jelent egyszerre, egyrészt, hogy az ülésen csak azok lehetnek ott, akiket a törvény erre felhatalmaz, illetve akik számára a létesítő okirat ezt lehetővé teszi, másrészt, hogy a meghozott határozatok – törvényi kivétellel, pl. nyrt. – nem nyilvánosak. Fő szabály szerint, a tag (továbbiakban részvényes is), illetve ha tag a részvételben akadályoztatva van, képviselője lehet jelen az ülésen. A legfőbb szerv ülésén a Ptk. rendelkezése alapján ott lehetnek a társaság vezető tisztségviselői és a felügyelőbizottság tagjai, valamint a beszámolót elfogadó ülésen a társaság állandó könyvvizsgálója. Természetesen, nekik nincs szavazati joguk, ők tanácskozási joggal vehetnek részt. Az ülésen ezen túl, jogszerűen azok lehetnek jelen, akik számára más jogszabály (pl. Ctv.), illetve a létesítő okirat azt megengedi, pl. jegyzőkönyvvezető, vagy általában a meghívottak. Gyakori, hogy a taggal együtt ügyvédje (a tag távolmaradása miatti képviselet más), vagy házastársa is megjelenik az ülésen, anélkül, hogy erre Ptk.-án, vagy létesítő okiraton alapuló joga lenne. Ezt a többi tag joggal kifogásolhatja és kérheti az ülés elhagyását.

A tag a legfőbb szerv ülésén nem csak személyesen, illetve képviselő útján vehet részt, *hanem tagsági jogait elektronikus hírközlő eszközök igénybevételével is gyakorolhatja*, ha a létesítő okirat így rendelkezik. A létesítő okiratnak az igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket, valamint azok alkalmazásának feltételeit és módját meg kell határoznia, azzal, hogy a tagok azonosítása, és a tagok közötti kölcsönös és korlátozásmentes kommunikáció biztosított legyen. Az elektronikus hírközlő eszköz útján történő részvétel speciális esete az ún. *konferenciailés*, mely kifejezést a Ptk. csak a részvénytársaságnál alkalmazza, de más társaságoknál is használható, mikor több tag, vagy akár valamennyi elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével gyakorolja jogait, azok bár fizikailag egy időben, de nem egy helyen, hanem különböző helyekről vesznek részt az ülésen. Speciális rendelkezéseket tartalmaz az elektronikus hírközlési eszközökkel történő tagsági jog gyakorlására a kft. [3:192. §]. és a konferencia közgyűlésre az rt. [3:280–3:281. §§] szabályanyaga.

A legfőbb szerv ülését *a vezető tisztségviselő hívja össze*. A Ptk. mások számára csak kivételesen biztosítja az összehívás jogát, így

- a) *tagnak, vagy tagoknak (pl.: kft. esetében, ha nem marad a társaságnak ügyvezetője [3:196. § (4)], továbbá a kisebbségi jogok között a tagoknak, ha a cégbíróság felhatalmazza a kisebbségi joggal rendelkező indítványozókat erre [3:103. § (1)],*
- b) *felügyelő bizottságnak [3:120. § (3)],*
- c) *cégbíróságnak (pl.: kisebbségi jogosultak kezdeményezésére [3:103. § (1)], könyvvizsgáló kezdeményezésére [3:38. § (2)].*

Amennyiben a tag jogosulatlanul hívja össze a legfőbb szerv ülését, az egyik eseti döntés szerint, az így hozott határozatok tv.-be ütköznek, azaz érvénytelenek (BDT2011. 2581.)

I. A taggyűlést az ügyvezető hívja össze. A törvényi feltételek hiányában a tag által összehívott taggyűlésen hozott határozatok érvénytelenek, azok nem szolgálhatnak változásbejegyzés alapjául.

Az ülést meghívó küldésével vagy közzétételével (nyrt.) kell összehívni. A Ptk. 3:91. § (1)–(2) bekezdések szerint, a társasággal kapcsolatos jognyilatkozatokat írásban kell megtenni, az elektronikus hírközlő eszköz útján történő közlésre akkor van lehetőség, ha a létesítő okirat tartalmazza ezt és rendelkezik ennek módjáról. Az idézett rendelkezés alapján, ha a létesítő okirat nem tartalmaz eltérést, a legfőbb szerv ülésére szóló meghívót írásban kell a tagokkal közölni. Ez az előírás irányadó kkt. és bt. esetében is, ahol a Ptk. nem szól külön a legfőbb szerv összehívásáról. Kft. és rt. esetében a Ptk. viszont további szabályokat tartalmaz a meghívó közlésének határidejére és mikéntjére.

A meghívónak tartalmaznia kell:

- a) a gazdasági társaság cégnevét és székhelyét;
- b) az ülés idejének és helyszínének megjelölését;
- c) az ülés napirendjét.

A napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák. Erre az előírásra azért van szükség, hogy egyrészt a tag a napirend pontos ismeretében dönthesse a részvételtől, illetve a távolmaradásról, másrészt, ha a részvétel mellett dönt, előzetesen fel tudjon készülni, meg tudja fontolni döntését.

A taggyűlés tervezett napirendi pontjait a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a tagok a tárgyalni kívánt témakörökre felkészülhessenek, álláspontjukat kialakíthassák. A meghívóban nem szereplő kérdés nem tárgyalható, ha a taggyűlésen nincs jelen valamennyi tag. A napirendi pontok között található „egyebek” nem megfelelő megjelölés, az eldöntendő kérdést konkrétan kell meghatározni. Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.002/2008/9. (Bírósági Döntések Tára 2009. 7–8 szám, 133.)

A kft. és rt. esetében a Ptk. lehetővé teszi a meghívóban szereplő napirend utólagos kiegészítését a tagok (részvényesek) által, ennek módját és határidejét azonban szigorúan meghatározva, hogy a fentebb vázolt tagi (részvényesi) érdekek ne sérüljenek.

A legfőbb szerv ülését, fő szabály szerint, a gazdasági társaság székhelyére kell összehívni, ettől azonban a létesítő okirat eltérhet, bármilyen helyszínt meghatározhat, illetve annak kijelölését akár az ügyvezetés hatáskörébe is utalhatja.

A nyrt.-k esetében gyakorlat az igazgatóság hatáskörébe utalni a közgyűlés helyszínének meghatározását, figyelemmel a jelentős részvényesi létszámra, mert a székhelyre történő összehívás szinte lehetetlen.

Ha a legfőbb szerv ülését nem szabályszerűen hívták össze, az ülést akkor lehet megtartani, ha az ülésen valamennyi tag (részvényes) jelen van, és egyhangúlag hozzájárul az ülés megtartásához. Két feltétel együttes fennállása szükséges tehát az ülés megtartásához: az egyik, hogy minden tagnak (részvényesnek) jelen kell lennie, a másik, hogy minden tagnak hozzá kell járulnia az ülés megtartásához.

Az, hogy nem szabályszerűen hívták össze az ülést, többféle dolgot is jelenthet, pl. nem az arra jogosult hívta össze, nem a székhelyre, vagy a létesítő okiratban meghatározottak szerinti helyszínre hívták össze, nem a törvényben, vagy a létesítő okiratban meghatározottak szerinti formában és időben történt a meghívás, stb.

Elég gyakori, hogy a legfőbb szerv ülését nem lehet a székhelyre összehívni, mert az időközben eladásra került, a székhelyhasználatra vonatkozó jogosultság valamilyen megszűnt, a székhelyet biztosító tag meghalt, stb. Ekkor, elsősorban a létesítő okirat rendelkezései lesznek az irányadók, összehívható-e más helyszínre az ülés, esetleg, lehet-e írásban dönteni. A létesítő okirat mérvadó rendelkezése hiányában nem lesz szabályszerű a székhelytől való eltérő helyszínre történő ülés-összehívás, de a fentebb vázoltak szerint, az így hozott határozatok érvényessége biztosítható.

A legfőbb szerv ülésén a szabályszerűen közölt napirenden szereplő kérdésben hozható határozat, kivéve, ha valamennyi részvételre jogosult jelen van és a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához egyhangúlag hozzájárul. Itt valamennyi tagnak a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához kell egyhangúan hozzájárulnia, maga a kérdésben való döntés már az általános szabályok alapján történik.

A Ptk. 3:111. § (3) bekezdése további lehetőséget is ad az érvényesség biztosítására, a nem szabályszerűen összehívott vagy megtartott ülésen elfogadott és ebből az okból érvénytelen határozat az elfogadásának időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé tehető, ha a határozatot az ülés napjától számított harminc napon belül valamennyi tag egyhangúan érvényesnek ismeri el.

A gazdasági társaság rugalmas működését biztosítja a fenti szabályozás, számtalan esetben kell sürgős döntéseket hozni, mikor nincs elég idő a szabályszerű összehívásra (lásd kft. és rt. esetében, ahol a meghívót az ülés előtt meghatározott idővel kell a tagokkal közölni). Előfordulhat az is, hogy az ülésen merülnek fel olyan újabb kérdések, melyek nem szerepeltek a napirenden, ugyanakkor a haladéktalan döntés a társaság érdeke. A törvény ezért biztosítja az érvényes döntéshozatal lehetőségét, de csak akkor, ha a döntésben való részvételre jogosultak egyike sem találja úgy, hogy ez akadályozza őt álláspontja megalapozott kialakításában, és ezért hozzájárul az egyébként szabálytalanul összehívott ülés megtartásához, vagy a napirenden nem szereplő kérdésben való döntéshez.

A törvény akkor tekinti a legfőbb szervet a társaság, így minden tag (részvényes) nevében történő döntésre alkalmasnak, ha azon a szavazatok meghatározott hányá-

dát képviselő tagok jelen vannak. Ezt, a döntésre való alkalmasságot nevezi a törvény *határozatképességnek*. A határozatképesség nem a jelenlévő tagok (részvényesek) számától, hanem a jelenlévők által képviselt szavazati aránytól függ. Ezzel akár egy tag (részvényes) is kerülhet olyan helyzetbe, hogy határozatképes és az egész társaság, vagyis minden tag nevében hozza a határozatot. A határozatképességi előírás nem érvényesül kkt., bt. esetén, lásd erről bővebben az ott írtakat.

A legfőbb szerv ülése akkor határozatképes, ha azon a leadható szavazatok több mint felét képviselő szavazásra jogosult részt vesz.

Ülés tartása esetén előfordulhat, hogy egyes tagok távoznak az ülésről, ami érintheti a határozatképességet is. Emiatt rendelkezik a törvény úgy, hogy *a határozatképességet minden határozathozatalnál vizsgálni kell.*

A törvény meghatároz néhány olyan esetet, amikor az egyébként szavazásra jogosult személy nem gyakorolhatja szavazati jogát. *Ha egy tag vagy részvényes valamely ügyben nem szavazhat, őt az adott határozat meghozatalánál a határozatképesség megállapítása során figyelmen kívül kell hagyni.*

Egy társaságban 4 tag van, A-nak 5 szavazata van, B-nek 2, C-nek 2 és D-nek 1, A nem szavazhat az adott ügyben. Fő szabály, határozatképes az ülés, ha a leadható szavazatok több mint felét képviselő tag jelen van, azaz 10-ből legalább 6 szavazat, így A-nak mindig jelen kell lennie a határozatképességhez. De, mivel A nem szavazhat, őt a határozatképességnél figyelmen kívül kell hagyni, azaz nem 10 szavazathoz képest, hanem 5 szavazathoz képest kell a szavazatok több mint felét képviselő tagnak jelen lenni. Ekkor a határozatképességhez már 3 szavazatot képviselő tag jelenléte is elégséges.

A tagok (részvényesek) a legfőbb szerv ülésén szavazással hozzák meg határozataikat. Lehetnek azonban olyan napirendi kérdések, amelyek valamiért személyesen érintik a tagot (részvényest), így nem várható az, hogy döntésénél a társaság érdekeit szem előtt tartsa, akár érdekellentét is fennállhat a társaság és tag között. Ilyen helyzetekben a törvény kizárja a szavazásból az érintett tagot.

A határozat meghozatalakor nem szavazhat az,

- a) akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít;
- b) akivel a határozat szerint szerződést kell kötni;
- c) aki ellen a határozat alapján pert kell indítani;
- d) akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója;
- e) aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll; vagy
- f) aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

Az a kitétel, hogy nem szavazhat, aki egyébként személyesen érintett a döntésben, megoldotta azt a dilemmát, hogyha a tag egyben vezető tisztségviselő, tagként nem érdekelt, de a tisztséget érintően igen, szavazhat-e a vezető tisztségviselői státust érintő kérdésekről? A bírói gyakorlat a nem mellett foglalt állást: BDT2013. 3016. eset szerint, *ha az érintett tag vezető tisztségviselő, úgy e társasági jogi jogviszonyának létesítésére, módosítására vagy megszűnésére vonatkozó taggyűlési határozat tekintetében e tagot a szavazásból kizárt tagnak kell tekinteni.*

A Ptk. a határozatok meghozatalát illetően, háromféle szavazati arányt említ:

- a) egyszerű szótöbbséget
- b) minősített, azaz háromnegyedes szótöbbséget és
- c) egyhangú szavazatot.

A tagok (részvényesek) határozatukat többnyire a határozatképesség megállapításánál figyelembe vett szavazatok többségével hozzák meg. Szavazategyenlőség esetén a határozatot elvetettnek kell tekinteni. A létesítő okiratban az egyszerű szótöbbségi előírástól el lehet térni, de csak szigorítani lehet azt, az alacsonyabb határozathozatali arány előírása semmis. A Ptk. indokolása alapján ez azzal járna, hogy pl. egy 40%-os szavazati arányú elfogadásnál, a 60%-os elutasítás is megfelelő határozatnak minősülne, így ugyanabban a kérdésben két érvényes határozat is születhetne.

A minősített (háromnegyedes) szótöbbséget és az egyhangú határozatot a törvény kivételes esetekben alkalmazza. A minősített szótöbbséget előíró rendelkezésektől is el lehet térni, itt mindkét irányban, azaz lehet nagyobb (pl. 90%, vagy egyhangú) és lehet kisebb, de minimum egyszerű szótöbbséges arányt előírni.

Ha a Ptk. egyhangúságot ír elő a határozat meghozatalához, a létesítő okirat ettől nem térhet el, az eltérés semmis.

1.3.2. Határozathozatal ülés tartása nélkül

Az ülés tartása nélküli, írásbeli határozathozatalnak akkor van helye, *ha a létesítő okirat ezt lehetővé teszi.* Ez leginkább akkor fontos, ha a társaság tagjai (részvényesei) távol vannak egymástól, esetleg külföldön vannak, vagy vannak olyan tagok, akik mozgásukban valamiért korlátozottak, és az elektronikus eszközzel történő ülésen való részvétel nem megoldható, illetve, bizonyos esetekben, gyorsabb lehet az ülés tartása nélküli döntés. Ugyanakkor, alaposan át kell gondolni a megküldött határozattervezet hatályosulását és a válaszadásra biztosított határidőt.

Az írásbeli határozathozatalt *az ügyvezetés kezdeményezi a határozat tervezetének a tagok (részvényesek) részére történő megküldésével.* A tagok (részvényesek) számára a tervezet kézhezvételétől számított legalább nyolcnapos határidőt kell biztosítani – érdemes a tagok tartózkodási helyére és az írásbeli határozathozatal módjára, pl. postai út, is figyelemmel lenni a szavazási idő meghatározásakor –, hogy szavazatukat megküld-

jék az ügyvezetés részére. *Az írásbeli döntés szempontjából releváns kérdés, hogy a szavazásra megadott határidő mikortól kezdődik, azaz, mikor kapja meg a tag (részvényes) a határozattervezetet.* A határozattervezet hatályosulására irányadó a Ptk. 6:5. §-a, mely szerint a távollévők között tett jognyilatkozat a címzetthez való megérkezéssel hatályosul. Az elektronikus úton küldött határozattervezet esetében nincs irányadó jogszabályi rendelkezés arra nézve, hogy azt mikor kell megérkezettnek tekinteni. A külön törvények csak az elektronikus szolgáltatások körében tett jognyilatkozatok hatályosulását szabályozzák. Így, a Ptk. 3:91. § (2) bekezdés alapján, a létesítő okiratban meghatározott időpontot kell megérkezés időpontjának tekinteni. Postai úton történő elküldésnél a Ptk. 3:91. § (4) bekezdése az irányadó, mely szerint, az ellenkező bizonyításig a tértivevényen feltüntetett átvételi időpontban, ajánlott küldemény esetén, a feladástól számított ötödik munkanapon kell a belföldi címzetthez megérkezettnek tekinteni azt.

Az írásban történő döntésnél is figyelni kell a határozatképességre és a szükséges szavazati arány meglétére. *A határozatképesség* ilyenkor, értelemszerűen, nem kapcsolódhat megjelentek által képviselt szavazathoz, csak ahhoz, hogy hány szavazata van összesen az írásban válaszoló, azaz szavazó tagoknak. Ha azok a tagok, akik részt vettek az írásbeli döntésben, képviselik a szavazatok több mint ötven százalékát, akkor a határozatképesség fennáll. Ezt követő kérdés, hogy a határozat elfogadásához szükséges mértékű szavazati arány megvalósult-e.

Az utolsó szavazat beérkezésének napjától számított három napon belül az ügyvezetés megállapítja a szavazás eredményét, amelyet további három napon belül közöl a tagokkal. *A határozathozatal napja az utolsó szavazat beérkezésének napja.*

Bármely tag (részvényes) kérheti az írásbeli szavazás helyett ülés tartását, ekkor az ügyvezetés köteles az ülést összehívni.

Felhasznált irodalom:

GADÓ GÁBOR: *A gazdasági társaságok közös szabályai.* In.: Szerk. Sárközy Tamás: *Polgári Jog. A jogi személy.* HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2014., 145–147.

KISFALUDI ANDRÁS: *Gazdasági társaság.* In.: Szerk. Vékás Lajos – Gárdos Péter: *Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz. I. kötet.* Wolters Kluwer Complex Kiadó, Budapest, 2014., 327–329.

NOCHTA TIBOR: *A gazdasági társaság szervezete.* In.: Szerk. Osztovits András: *Ptk. és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja. I. kötet, Harmadik könyv: A jogi személy, Opten Informatikai Kft., Budapest, 2014., 517–519.*

PAPP TEKLA: *A jogi személy szervezete és képviselete.* In.: Szerk. Osztovits András: *Ptk. és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja. I. kötet, Harmadik könyv: A jogi személy, Opten Informatikai Kft., Budapest, 2014., 404–411.*